

Konsèy Jistis Anviwònmantal

Reyinyon #16 • Jedi, 26 Septanm, 2024 • 6:30 pm

LOJISTIK

- Nou ofri Entèpretasyon Lengwistik an: Español, Kreyòl ayisyen, 普通话, Kriolu, Português, Tiếng Việt, عربي, русский, ខ្មែរ, and American Sign Language (ASL)
 - To participate in English, click the “Interpretation” icon and select English.
 - Para entrar no canal em português, clique no ícone “Interpretation” e selecione “Portuguese”
 - Si alguien desea interpretación en español, haga clic en “Interpretation” y seleccione “Spanish”
 - Pou rantr nan chanèl kreyòl ayisyen an, klike sou ikòn “Interpretation” an epi chwazi “Haitian Creole”
 - Pa partisipa na Kriolu, klika na ikone “Intirpretason” y silisiona “Cape Verdean Kriolu”.
 - 要以普通话参加会议，请单击口语图标并选择 “Chinese”.
 - Để vào kênh bằng tiếng Việt, hãy nhấp vào biểu tượng “Interpretation” và chọn “Vietnamese”.
 - "العربية" ثم اختر "الترجمة الفورية" للمشاركة باللغة العربية اضغط على أيقونة
 - Чтобы принять участие на английском языке, нажмите на ярлык «Устный перевод» и выберите английский.
 - ដើម្បីចូលរួមជាភាសាខ្មែរ សូមចុច "រូបតំណាងការបកប្រែ" ហើយជ្រើសរើសភាសាខ្មែរ។

➤ Tanpri Pale Dousman.

➤ Tout Patisipan yo dwe seleksyone lang yo a nan chanèl la, menm si w ap gade prezantasyon an nan lang Anglè

➤ Si w ta renmen yon vèsyon ki tradwi nan paj sa yo, tanpri ale sou sit web EJC a nan: <https://www.mass.gov/service-details/environmental-justice-council-ejc-meetings>

Reyinyon sa a ap Anrejistre

2024, 6:30 pm

Lynn, MA

Washburn Community College cafeteria

300 Broad Street, Lynn MA 01901

Lojistik ak Ajanda

Lojistik

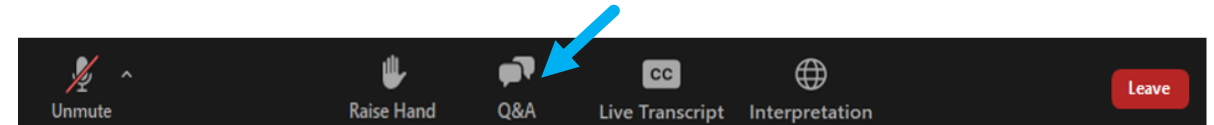
- ➔ Nou ofri Entèpretasyon Lengwistik an: Español, Kreyòl ayisyen, 普通话, Kriolu, Português, Tiếng Việt, عربي, русский, ខ្មែរ, and American Sign Language (ASL)
- To participate in English, click the “Interpretation” icon and select English.
 - Para entrar no canal em português, clique no ícone “Interpretation” e selecione “Portuguese”
 - Si alguien desea interpretación en español, haga clic en “Interpretation” y seleccione “Spanish”
 - Pou rantr nan chanèl kreyòl ayisyen an, klike sou ikòn “Interpretation” an ep i chwazi “Haitian Creole”
 - Pa partisipa na Kriolu, klika na ikone "Intirpretason" y silisiona "Cape Verdean Kriolu".
 - 要以普通话参加会议，请单击口语图标并选择 "Chinese".
 - Để vào kênh bằng tiếng Việt, hãy nhấp vào biểu tượng “Interpretation” và chọn “Vietnamese”.
 - "العربية" اختر ثم "الفورية الترجمة" أيقونة على اضغط العربية باللغة للمشاركة
 - Чтобы принять участие на английском языке, нажмите на ярлык «Устный перевод» и выберите английский.
 - ខ្មែរ ចូល រួម ជា ភាសា ខ្មែរ សូម ចុច "បន្តិចណាស់ ការ បកប្រែវាចា ហើយ ជ្រើសរើស ភាសា ខ្មែរ"។

➔ Tanpri, pale dousman.

- ➔ Tout Patisipan yo dwe seleksyone lang yo nan chanèl la, menm si w ap swiv prezantasyon an nan lang Anglè.

- ➔ Pou tradiksyon vèsyon form sa , ale sou sit web EJC a nan: <https://www.mass.gov/service-details/environmental-justice-council-ejc-meetings>
- ➔ Tout liy yo ap sou silans pandan prezantasyon yo.
- ➔ Liy nan ap ouvri pou kòmantè oral aprè prezantasyon an.
- ➔ Si w bezwen klarifye yon kesyon, oswa pwoblèm lojistik oswa Teknik pandan prezantasyon an, tanpri tape li nan bwat Q&A a.

- ➔ Kontakte responsab ERG webinar a **Kecil John** nan meetings@erg.com si w ta gen pwoblèm Teknik oswa kesyon.

Ajanda

	<u>Lè Pwobab</u>
▪ Rezime reyinyon an, Lojistik, ak Ajanda	6:30 PM
▪ Apèl ak Apwobasyon minit lòt reyinyon EJC a	6:35 PM
▪ Kesyon ak Kòmantè Piblik la	6:40 PM
▪ Repons ak kòmantè yo (lè sa apwopriye)	6:50 PM
▪ Fish and Game Department's Biodiversity Goals	7:00 PM
▪ Priyorite nan Lynn	7:25 PM
▪ Kesyon ak Kòmantè Piblik la	7:50 PM
▪ Repons ak kòmantè yo (lè sa apwopriye)	(si gen ase tan)
▪ Pwochen Etap ak ak Adjourn	8:00 PM

Apwobasyon pou 9 Me, 2024, Minit Reyinyon an & Apèl: Manm Konsèy EJ yo

- Kalila Barnett
- Madeline Fraser Cook
- Melissa Harding-Ferretti
- Cheryll Holley
- Caroline Hon
- Namrita Kapur
- Lydia Lowe
- Marcos Luna
- Peter Maathey
- María Belén Power
- Sofia Owen
- Jen Salinetti
- Patricia Spence
- Ari Zorn
- Miles Gresham

Kòmantè Piblik ak Kesyon yo

*Tanpri, limite chak kòmantè w yo a de (2) minit
pou bay chans pou lòt moun ka pale*

Depatman Fish ak Jwèt

Objektif Biyodivèsite

Depatman Pwason & Plan Jwèt Estratejik epi Objektif Biyodivèsite pou Massachusetts

Konsèy Jistis Anviwònmantal EEA | 26 Septanm 2024 a 6:30 PM

Prezante pa Komisyonè DFG Tòm O'Shea

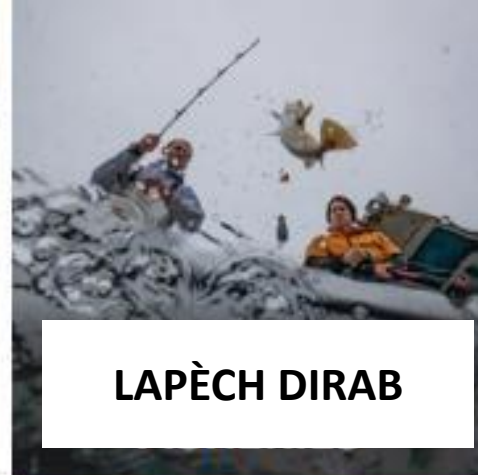
**KONSÈVE PWASON
& BÈT SOVAJ**

**PWOTEJE TÈ YO &
DLO YO**

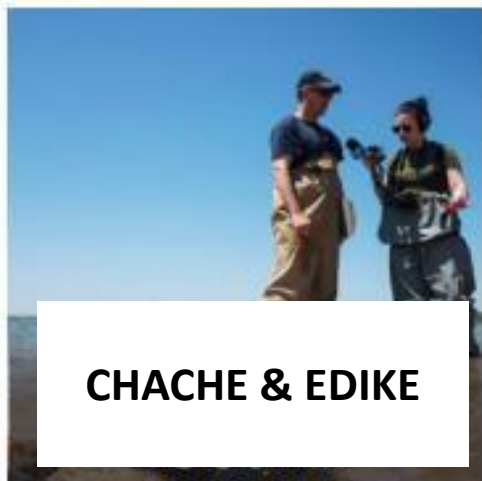
**RESTORE
EKOSISTÈM YO**

LAPÈCH DIRAB

**PWOTEJE ESPÈS YO
KI AN DANJE**

CHACHE & EDIKE

BAY AKSÈ PIBLIK

**ANKOURAJE LWAZI
DEYÒ KAY**

KONSÈNAN DEPATMAN PWASON & JWÈT

Misyon nou se pou konsève maren abondan ak lapèch dlo fre yo, bèt sovaj yo, plant yo, ak kominote natirèl yo, epi abita ki sipòte yo tou, pou benefis ak kontantman tout moun.

JISTIS ANVIWÒNMANTAL NAN DFG

Jistis anviwònmantal se tretman fe zab ak enplikasyon siyifyan tout moun, san gade sou ras, koulè, sèks, oryantasyon seksyèl, nasyonalite dorijin, afilyasyon tribal, relijyon, andikap, oswa revni pandan devlopman an, enstalasyon, ak aplikasyon lwa anviwònmantal yo, règleman yo, ak politik epi distribisyon ekitab benefis ak chaj anviwònmantal yo.

2025 2030 | PLAN ESTRATEJIK 5 LANNE

KONEKSYON YO

TRAVAY ANSANM POU LANATI

KONEKSYON YO

Depatman Pwason & Jwèt Massachusetts pibliye tou dènyeman yon plan estratejik 5 lanne Koneksyon yo: Travay Ansanm pou Lanati pou konsantre efò nou sou solisyon nan kafou biyodivèsite, klima, ak jistis anviwònmantal.

- Kreye yon vizyon inifye pou Depatman an
- Alinye travay nou trè pwòch ak priyorite Administrasyon Healey- Driscoll & EEA yo
- Kondui finansman ak resous yo, kolaborasyon, angajman patenè, ak rezilta yo

EKSPLORE PLAN AN >

[mass.gov/DFG-strategic plan](https://mass.gov/DFG-strategic-plan)

TÈM PLAN ESTRATEJIK YO

BIYODIVÈSITE & KLIMA

Asire abondans ak divèsite espès yo ak abita yo, eksplwate pisans lanati pou bati rezilyans klimatik ak estoke epi sekestre kabòn.

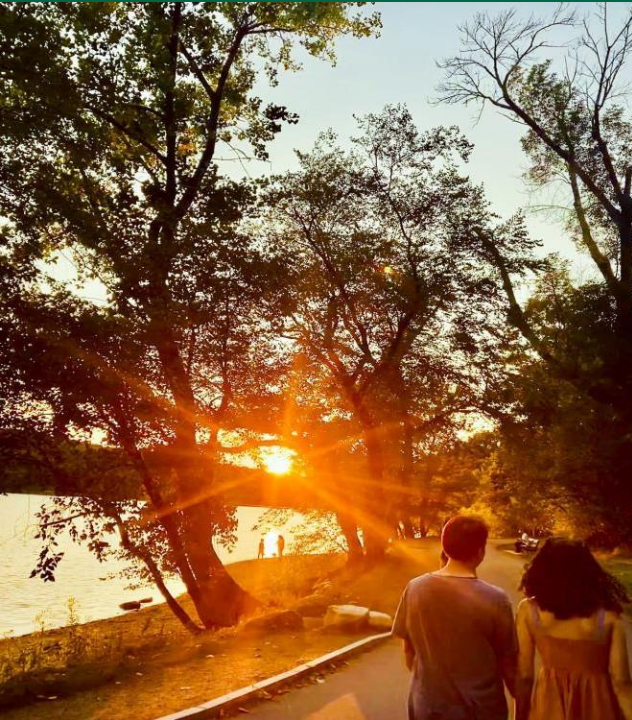
JISTIS ANVIWÒNMANTAL

Konekte siyifikativman ak Kominote Jistis Anviwònmantral ak Endijèn epi bay lanati ak benefis li yo aksè ekitab.

PÈTINANS, VIZIBLITE, KAPASITE

Bati kapasite nou, viziblite, ak enpak atravè investisman, patenarya estratejik, sansibilizasyon, ak edikasyon epi konnekte plis ak moun n ap sèvi yo.

OBJEKTIF JISTIS ANVIWÒNMANTAL YO:

Ranfòse Kapasite pou Jistis Anviwònmantal Avanse

Ekite Avanse Atravè Kominikasyon Amelyore, Angajman, & Aksè ak Enfòmasyon

Amelyore Aksè ak Lanati & Benefis li yo

Angaje ak Tribi yo nan Lespri Pataj & Respè

Lòd Egzekitif No. 618

YON APWÒCH GOUVÈNMANTAL AN ANTYE SOU KONSÈVASYON BIYODIVÈSITE

An Septanm 2023, Gouvènè Massachusetts Maura Healey te siyen Lòd Egzekitif Order No. 618, ki bay Depatman Pwason & Jwèt lòd pou devlope objektif konsèvasyon biyodivèsite pou 2030, 2040, ak 2050.

BAZE SOU KONPLIMAN KI EGZISTE SOU PLAN LETA YO & EFÒ YO

BIYODIVÈSITE A S ON SOLISYON KLIMATIK:
Prezèvasyon biyodivèsite a s on estrateji rezilyans klimatik Klima
Rekòmandasyon Chèf Melissa Hoffer yo pou yon apwòch gouvènmantal an antye fas ak kriz klimatik la nonmen objektif konsèvasyon biyodivèsite a kòm yon estrateji kle pou adaptasyon.

Elaborasyon Objektif yo: Pwosesis

ELABORASYON PWOJÈ OBJEKTIF & ESTRATEJI YO

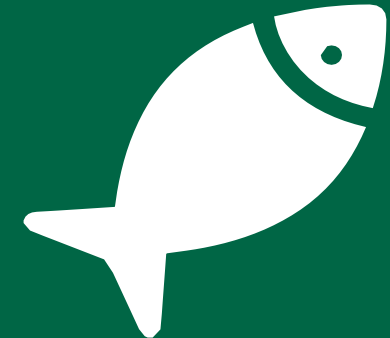
OTÒN 2023 - MÈ 2024

Evalyasyon & rechèch pa Gwoup Travay MA DFG ak ajans gouvènmantral yo, pou devlope pwojè objektif, estrateji, ak mezi yo.

ANGAJMAN & OPINYON PIBLIK LA PRENTAN - ETE 2024

Angajman ak patenè konsèvasyon yo, enterè komèsyal, akademik, kominoto jistis anviwònmantral, ak tribe Endijèn yo.
Sesyon ekout piblik & peryòd kòmantè pou rasanble fidbak.

OBJEKTIF & ESTRATEJI FINAL YO

OTÒN 2024 - PRENTAN 2025

Entegre fidbak pou elabore rekòmandasyon final & rapò pou Administrasyon Healey-Driscoll. Anons yo ap fèt nan tout eta a pou Kanpay Biyodivèsite.

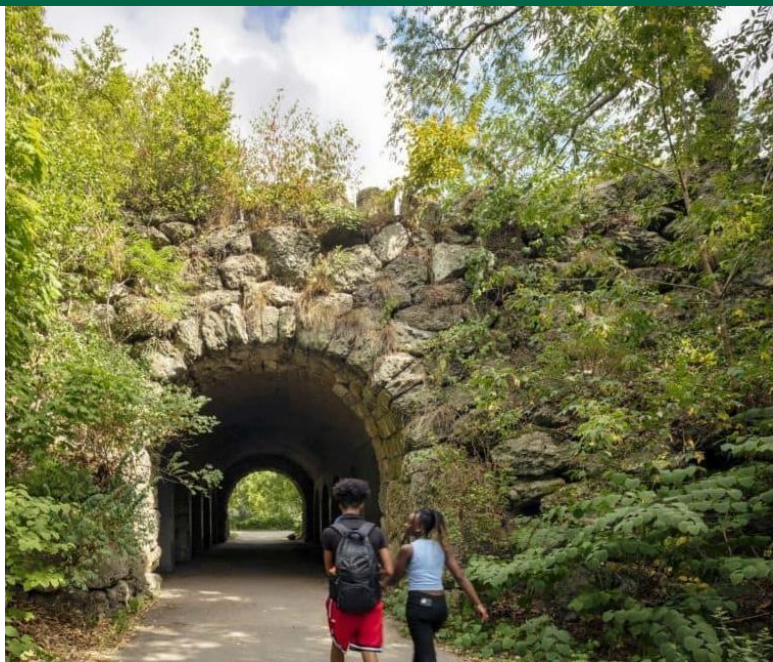

BIYODIVÈSITE – lavi sou Tè

BIYODIVÈSITE se abondans ak varyete ekstrawòdinè èt vivan yo: ki gen ladan l, plant yo, bèt yo, lòt òganis yo, ak divèsite jenetik yo. Biyodivèsite se tout espès yo, abita yo, ak entèraksyon konplèks ki gen valè ineran epi ki lye ak istwa epi kilti, ki soutni sante ak ekonomi nou, epi ki anrichi lavi nou.

BIYODIVÈSITE ALANTOU NOU.

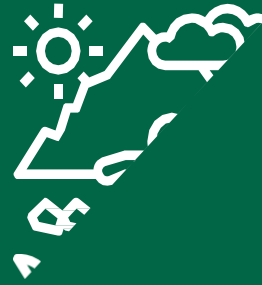

BIYODIVÈSITE A SOUTNI NOU

SANTE MOUN

Ekosistèm ki an sante kreye kominote ki an sante lanati bannou dlo pwòp ki esansyèl, lè pwòp, manje, medikaman, materyèl, epi byennèt fizik ak mantal.

LWAZI DEYÒ KAY & TOURIS

Biyodivèsite a jwe yon wòl esansyèl nan **ekonomi + kalite lavi** Massachusetts espas espesyal yo fè de eta nou an yon zòn atiran pou vizite ak viv.

REZILYANS KLIMATIK

Lanati s on solisyon klimatik restore forè, rivyè, anbouchi + tè frèt yo s on depans ki rantab, s on fason efikas pou prepare vil + vilaj yo pou dezast klimatik.

LAPÈCH DIRAB

Pwoteksyon biyodivèsite a ap soutni **endistri fwi lanmè + lapèch komèsyal** pou jenerasyon fiti Massachusetts yo.

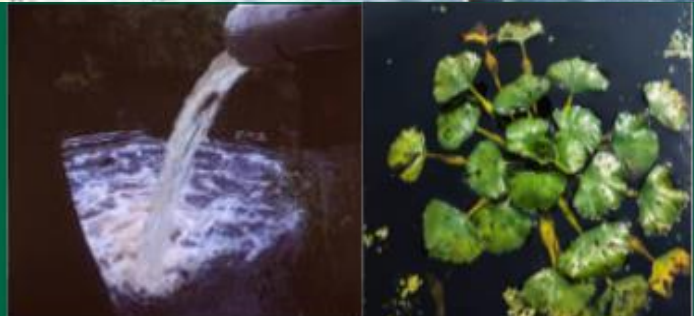
KIDNAPE KABÒN

Restore pwen cho biyodivèsite a tè frèt, marè sale, zostè ap ede MA eksplwate pisans lanati pou atenn netralite kabòn.

SEKIRITE ALIMANTÈ

Biyodivèsite soutni sistèm **manje lokal + ekonomi nou** asire viyabilite agrikilti, chas + lapèch, rekòt sovaj nan yon peryòd ensètitud klimatik.

MENAS POU BIYODIVÈSITE A

POLISYON TÈ & DLO YO

Ekosistèm yo ap degrade konsiderableman—eritaj+polisyon aktyèl la menase ekosistèm yo ak sante moun.

PÈT ABITA

N ap pèdi espas natirèl esansyèl yo —konvèsyon abita ak chanjman idwolojik yo menase abita esansyèl ki rete yo.

JISTIS ANVIWÒNMANAL

Genyen gwo disparite nan aksè a lanati ak pil benefis li yo, li esansyèl pou oryante investisman yo ak aksyon pou n poze.

ESPÈS ANVAYISANT YO

Kwasans rapid, plant terès ak akwatik ki pa natif yo, espès anvayisant yo depase espès endijèn yo ak ekosistèm lan.

FRAGMENTASYON ABITA A

Enfrastrikti ki mal plase yo—baraj ki pap fonksyone, ponso anba dimansyon, twotwa eksèsif—**fragmente abita yo**, bloke migrasyon bèt sovaj + nui kapasite eta nou an pou l reziste a enpak klimatik yo.

KRIZ KLIMATIK

Chanjman klimatik ap anplifye menas yo— San aksyon, n ap asiste a pèt espès esansyèl yo + abita k ap soutni nou, menase sante piblik nou, sekirite nou, sekirite alimantè nou, ak ekonomi nou.

VIZYON 2050 POU BIYODIVÈSITE A

PWOTEJE

ABITA KLE YO,
PEYIZAJ YO,
PEYIZAJ MAREN
YO

RESTORE

ABITA YO,
ESPÈS YO,
KONEKTIVITE

SOUTNI

SÈVIS EKOSISTÈM YO,
SEKIRITE ALIMANTÈ,
EKONOMI

KONEKTE

TOUT MOUN
AK LANATI

**EGZANP: ENTANDANS
BIYODIVÈSITE**
Lanse yon kanpay "Mouvman
pou Biyodivèsite" pou
ranfòse pratik adopsyon
endividyèl zanmitay-
biyodivèsite

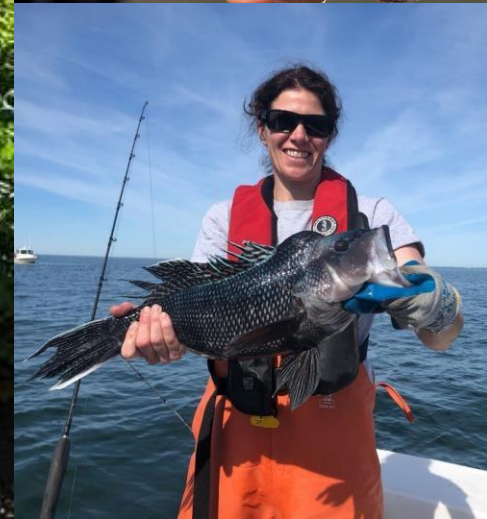

LANATI NAN VWAZINAJ YO

- Asire ke chak moun gen aksè a yon tè vèt ki rich an biyodivèsite (forè pòch, jaden moun fè, manje forè, santye pou polinizatè) a yon distans mache lakay yo
- Sipòte inisyativ minisipal ak kominotè yo
- Bwat zouti Biyodivèsite pou minisipalite yo (pa egzanp: plantasyon endijèn, itilizasyon tè yo, inisyativ Dark Skies yo)

EGZANP: FÈM YO + BIYODIVÈSITE
Ogmante finansman pou zouti pou
pwoteje tè agrikòl ak entegre
zanmitay-biyodivèsite
pratik sekla yo.

SEKIRITE ALIMANTÈ

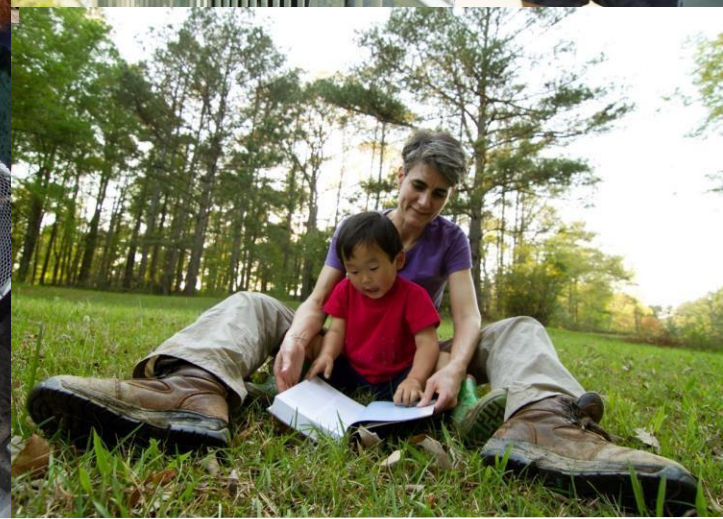
REKÒT DIRAB

- Soutni **fèm yo** nan aplike **pratik zanmitay-biyodivèsite yo** pou sòl ki an sante, lizyè polinizatè, agwoforestyè, kiltivasyon entèkalè
- Asire Pa Gen Pèt Tè Agrikòl Nèt
- Ranfòse sekirite alimantè nan kiltive “**Chasè yo Pataje Rekòt la**” + “**Pataje Priz la**”
- Plan jesyon pou pwason & envètebre yo ki pran an kont chanjman klimatik

EGZANP: TRAVAY BIYODIVÈSITE YO

Devlope wout pou fòs travay k ap vini pou klima + biyodivèsite a, ki gen ladan jesyon abita + edikasyon deyò kay

LANATI NAN KLAS LA

Sipòte apresiyasyon ineran + apatenans a lanati apati yon jèn laj:

- Lanse Inisyativ Lanati nan Lekòl nou yo pou edike tout elèv yo sou lanati Massachusetts ak prensip biyodivèsite nan klas yo, aprè lekòl, oswa pwogramasyon ete.
- Pwogram ak opòtinite pou moun pandan tout lavi yo.

ENPLIKE W!

Pote vizyon w pou lanati an 2050 bannou! Nou envite tout manb konsèy EEA EJ pou pataje fidbak sou inisyativ sa a ak ide pou enplike davantaj kominote EJ yo & pèp endijèn yo.

Conrad Crawford, DFG EJ Liaison, conrad.r.crawford@mass.gov

RETE AN KONTAK:

Ou vle aprann plis ak enskri pou resevwa dènye nouvèl yo sou inisyativ sa a? Vizite sit nou an nan itilize lyen an oswa kòd QR lan:

mass.gov/biodiversity

KESYON POU DEBA YO

- Kòman pou n fè biyodivèsite a aksesib pou tout moun?
- Kòman n ka pi byen angaje kominote EJ yo nan inisyativ sa a?
- Kòman pou n enspire piblik la pou l aji pou biyodivèsite a?

Priyorite nan Lynn

Investisman yo nan Lynn

Biwo Egzekitif Zafè Enèji ak Anviwònman [EEA]

Septanm 2024

Pak Pò Lynn

EEA ap ede vil Lynn lan ak konsepsyon sou yon gran echèl pak piblik sou Pò Lynn.

Priyorite Plan Jeneral Espas Ouvè sou Devan Lanmè Lynn lan te finance pa EEA.

EEA te resevwa yon sibvansyon de \$8 milyon dola pou sipòte konstriksyon an. Finansman Vil Lynn lan \$3.6 milyon dola.

Plan Jeneral Pak Pò Lynn

Plaj King

Priorite pou lite kont polisyon istorik ak amelyore kalite dlo pou piblik la ka pwofite plaj la an plen

Sipòte efò lokal yo ki te dirije pa Lynn ak Swampscott, epi Komite Pilotaj Plaj King

EEA, DEP ak EPA bay ekspètiz pou enfòmè evalyasyon solisyon posib yo

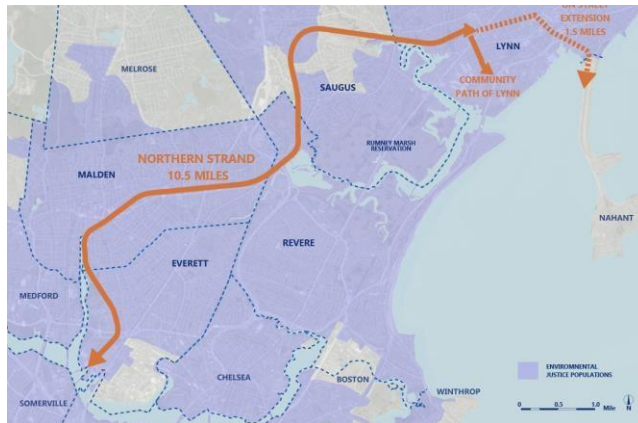

(Liz Smith)

Santye Northern Strand

EEA te bay 15.5 milyon dola nan finansman atravè Pwogram “Gateway City Parks” pou konsepsyon an, jwenn pèmi, ak konstriksyon 10.5 mil nan Northern Strand nan mitan Western Avenue nan Lynn ak Rivyè Mystic la, ki te louvri nan ete 2022.

Environmental Justice Population Areas along the Northern Strand

MassTrails te bay finansman pou angajman piblik la, konsepsyon & jwenn pèmi seksyon an k ap relye santye a ak devan lanmè nan Nahant epi bay mwayen transpò ki pi sekirize ak amelyore aksè pou bekàn ak pyeton yo.

Pak Eta Patrimwàn Lynn

DCR ap investi nan Pak Eta Patrimwàn Lynn. Prensipal karakteristik pwojè a gen ladan l nouvo santye, lyezon ak Mach Pò a, nouvo plantasyon, yon jè dlo, ban, ak yon pakin epi drenaj amelyore, ak yon pwomnad renove epi yon kaj pèch.

Kaj Pèch DCR Willis

DCR te investi 1.169 milyon dola nan renovasyon Kaj Pèch Willis lan, sa ki te akonpli nan fen otòn 2021.

Pwojè a te gen ladan ranplasman chapo pye yo, platlaj estrikti an bwa ak ranp, enstalasyon nouvo ranp an bwa, nouvo ban ak estasyon pou koupe pwason.

Sibvansyon Resan EEA

- **Akizisyon Pak ak Kominote yo [PARC] FY24:** 350,000 dola pou Lynn Komen pou remete an liy fontèn pak ak pou renove plas la.
- **Preparasyon Vilnerabilite Minisipal [MVP] FY24:** 190,000 pou konsepsyon ak jwenn pèmi pou yon pak rekreyatif rezilyan a chanjman klimatik, kontinuite etid sou rezilyans a inondasyon sou echèl jè dlo, pou redui inondasyon nan chan G.E.A.A.
- **Vèni Baryè Wout Vil yo [GGCP] FY25:** 123,981 dola pou prepare 80 nouvo fòs pyebwa ak asistans pou plante 110 nouvo pyebwa piblik. An plis, Vil la ap bay entandans pyebwa yo epi asiste ak angajman kominotè pou fè pwomosyon pou GGCP.

Kòmantè Piblik ak Kesyon yo

*Tanpri, limite chak kòmantè w yo a de (2) minit
pou bay chans pou lòt moun ka pale*

WHAT'S
NEXT?

Pwochen Etap yo & Ranvwa

Enfòmasyon sou EJC ak reyinyon
li yo sou

[https://www.mass.gov/orgs/en
vironmental-justice-council-ejc](https://www.mass.gov/orgs/environmental-justice-council-ejc)